

Od Redakcji

Drodzy P.T. Czytelnicy. To już dziewiąty numer „Medycznej Wokandy”. Mamy nadzieję, że nie mniej interesujący niż wszystkie poprzednie. Od razu pragniemy zapewnić, że wzorem poprzednich lat, pismo zachowuje stały układ rubryk. Zasadniczą część tej odsłony czasopisma wypełnia dział zatytułowany „Studia i artykuły”, prezentujący teksty naukowe poświęcone problematyce szeroko rozumianego prawa medycznego oraz etyki i deontologii medycznej. Numer otwiera wystąpienie Ministra Zdrowia dr. Konstantego Radziwiłła wygłoszone w trakcie konferencji „Prawo medyczne w obliczu zmian” na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie dnia 8 września 2017 r., będące – jak można było wtedy sądzić – swoistym referatem programowym misji ówczesnego Ministra Zdrowia w zakresie polityki ochrony zdrowia w Polsce. Mimo zmiany personalnej na tym stanowisku, wydaje się, że tekst zachowuje aktualność. Następnie prezentujemy dyskusję – dwugłos w sprawie klauzuli sumienia. Składają się na nią dwa niezwykle ciekawe, inspirowane, do dalszej debaty teksty, przygotowane z całkowicie odmiennych perspektyw a mianowicie autorstwa ks. prof. dr hab. Krzysztofa Orzeszyny z KUL-u oraz Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie prof. dr hab. Teresy Gardockiej. Omawiane zagadnienia dotyczą kwestii nie tylko prawnych, ale i światopoglądowych. Stąd też wzorem dotychczasowej linii programowej czasopisma naukowego, zdecydowaliśmy, aby zaprezentować oba częściowo sprzeczne spojrzenia na to istotne zagadnienie, wybór w tej kwestii pozostawiając Czytelnikom. Dalej znajdziecie Państwo artykuł prof. dr hab. Jacka Sobczaka dotyczący niezwykle ważkiego zagadnienia (r)ewolucji w zakresie regulacji prawnych tajemnicy lekarskiej w Polsce. Kolejne opracowania, które szczególnie polecamy dotyczą rozmaitych istotnych problemów prawa medycznego, takich jak odpowiedzialność karna kierownika zespołu operacyjnego w przypadku pozostawienia ciała obcego w polu zabiegu, odmowy i zaniechanie leczenia, wykonywania zawodu lekarza w kontekście konstytucyjnej zasady wolność pracy, roli Naczelnego Sądu Lekarskiego w kształtowaniu orzecznictwa sądów lekarskich, bezpieczeństwa prawnego lekarzy, prawa lekarza w postępowaniu z pacjentem agresywnym bezpieczeństwa danych medycznych w kontekście wdrożenia elektronicznej dokumentacji medycznej, konstrukcji prawnej zgody na zabieg medyczny u małoletniego nieposiadającego przedstawiciela ustawowego, tuszowego odcisku palca jako sposobu wyrażenia świadomej zgody pacjenta na zabieg operacyjny, odpowiedzialności przedstawiciela ustawowego za niewykonanie szczepienia obowiązkowego oraz obowiązków lekarza rodzinnego w świetle projektu ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej. Tę część wieńczą teksty dotyczące nadużyć seksualnych i ich kwalifikacji w praktyce sądów lekarskich, oraz motywów wyboru kierunku studiów i specjalizacji przez studentów medycyny.

Dalej Czytelnicy znajdą rubrykę poświęconą orzecznictwu i glosom zawierającą m.in. przegląd najważniejszych orzeczeń z ostatniego roku Naczelnego Sądu Lekarskiego i Sądu Najwyższego w sprawach kasacyjnych dotyczących odpowiedzialności zawodowej lekarzy oraz glosę do postanowienia S.A. we Wrocławiu w zakresie prawnych aspektów zmiany płci. W kolejnej części poświęconej sprawom międzynarodowym, zamieściliśmy obok tradycyjnych tekstów relacjonujących i komentujących najbardziej interesujące orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej także artykuł dr. Pawła Kowalskiego dotyczący niezwykle interesującego i coraz bardziej aktualnego zagadnienia zawieszenia i pozbawienia prawa wykonywania zawodu lekarzy przez sądy karne i sądy lekarskie w oparciu o orzeczenia wydane za granicą. Z kolei w rubryce zatytułowanej „Miscellanea”, zamieszczono sprawozdania organów odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Na końcu numeru zamieszczono recenzje publikacji naukowych i sprawozdania z konferencji.

Kolejny raz wypada podziękować tym Wszystkim, bez których nie powstałby kolejny numer. W pierwszej kolejności słowa uznania należą się Autorom za przygotowanie i wyrażenie zgody na druk, niezwykle interesujących tekstów. Po drugie, podziękowania należy skierować do władz samorządu lekarskiego, bez którego wsparcia finansowego nie byłoby możliwe wydanie tego numeru. Podziękowania należą się także Państwu Recenzentom, niekwestionowanym autorytetom w swoich dziedzinach (medycyny, prawa, etyki), bez których nie wyobrażamy sobie prowadzenia tego pisma, które indeksowane jest na liście B Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wszystkie Państwa cenne uwagi z pewnością wzbogaciły tę publikację. Listę recenzentów, którzy pomogli nam przy tym numerze publikujemy na końcu numeru. W taki sposób spełniamy wymagania stawiane przez MNiSW, ale także chcemy uhonorować te osoby. Na koniec pozwolę sobie podziękować wszystkim Członkom Redakcji, bez pomocy i społecznego zaangażowania których nie byłoby możliwe, aby „Medyczna Wokanda” ukazywała się w takim kształcie. Przypomnieć także należy, że czasopismo dostępne jest oprócz wersji papierowej także elektronicznie na stronie NIL (<http://www.nil.org.pl/medyczna-wokanda>) i Wielkopolskiej Izby Lekarskiej (<http://wil.org.pl/wokanda/>). Mamy nadzieję, że teksty zamieszczone w aktualnym i archiwalnych numerach trafią teraz do wszystkich zainteresowanych, a ich lektura będzie inspirująca.

prof. zw. dr hab. n. med. Jerzy Sowiński
Redaktor Naczelny
prof. UAM dr hab. n. społ. Jędrzej Skrzypczak
Sekretarz Redakcji

From the Editor,

We are now making available the ninth issue of the “Medical Wokanda”, which continues in its unchanged layout. The main part of the magazine is filled with the section entitled “Studies and articles”, presenting scientific texts devoted to the issues of broadly defined medical law as well as ethics and deontology.

The number opens with the speech of the then Minister of Health, Konstanty Radziwiłł, MD, PhD, delivered during the conference *Medical law in the face of change*, 8 September, 2017, at SWPS University of Social Sciences and Humanities in Warsaw, being – as one could think at the time – a specific keynote address of his mission in the field of health policy in Poland. Its contents are still valid, although dr Radziwiłł is no longer a Minister.

Next, we present a discussion – two different stances on the conscience clause. It contains two interesting and inspiring texts, by Prof. Krzysztof Orzeszyna, a priest, and by Prof. Teresa Gardocka, the Dean of the Faculty of Law at the SWPS University. The issues discussed concern not only the legal sphere but are also outlook-related. We decided to present both, partially contradictory, views, leaving the Readers with the choice in this relevant matter.

It is followed by article by Prof. Jacek Sobczak, on important (r)evolution in legal regulations concerning medical confidentiality in this country. Subsequent articles deal with such issues as criminal liability of the chief operating surgeon in case of leaving a foreign body in the site of surgery, succeeded by other important themes as refusal and abandonment of treatment, doctor’s profession in the context of the constitutional principle of freedom of work, legal security of physicians, security of medical data in the context of the implementation of electronic medical records, legal construct of consent for a medical procedure (transplantation of cells, tissues and organs) in a minor who does not have a statutory representative, ink fingerprint as a way of expressing the patient’s informed consent for surgery, the liability of a statutory representative for non-compliance with mandatory vaccination.

The ensuing publications focus on issues of the role of the Supreme Medical Court in shaping the jurisprudence of medical courts, the duties of the family physician in the light of the Bill on primary medical care. This part is crowned with texts on sexual abuse and its qualifications in the practice of medical courts, doctor’s rights in dealing with aggressive patients, and the motives of choosing the field of studies and specialisation by medical students.

Next, readers will find a column devoted to expert medical opinion and glosses containing, among others, a review of the most relevant judgments of the Supreme Medical Court and the Supreme Court from the last year, in cassation cases concerning the professional responsibility of physicians, and then a reference to international affairs.

Traditionally, we have included articles commenting on the most notable judgments of the European Court of Human Rights and of the Court of Justice of the European Union. In turn, in the part entitled “Miscellanea”, the reports of the professional bodies of physicians are included. At the end of the current issue there are reviews of scientific publications and conference reports. Once again, we express gratitude to all those without whom this publication would not have been made.

First of all, the words of recognition should be attributed to the Authors, for preparing and consenting to print, indeed stimulating texts. Secondly, thank you to the authorities of the medical self-government, as without their financial support it would not be possible to issue this number. Thanks are also due to the Reviewers, undisputed authorities in their fields (medicine, law, ethics), without whom we cannot imagine running this magazine, which is indexed on the B list of the Ministry of Science and Higher Education.

All your valuable comments have certainly enriched this publication. We present the list of Reviewers at the end of the issue. In this way, we meet the requirements set by the Ministry of Science and Higher Education, but we also want to honour these persons.

Finally, let us thank all the Editorial Team Members, without the assistance and social involvement of whom it would not be possible for the “Medical Wokanda” to appear in such a shape. It should also be remembered that the periodical is available, in addition to the paper version, electronically on the NIL website (<http://www.nil.org.pl/medyczna-wokanda>) and the Wielkopolska Chamber of Physicians and Dentists (<http://wil.org.pl/calendar/>). We hope that the texts in the current and archived issues will now reach all interested parties.

Prof. Jerzy Sowiński, MD, PhD
Editor-in-Chief

Prof. Jędrzej Skrzypczak, PhD
Secretary of the Editorial Office